

Nota Bomenbehoud Steenbergen 2019

Gelet op artikel 7 van de Bomenverordening 2010 gemeente Steenbergen;
Gelet op de adviesnota met corsanummer BD1900091 d.d. 13 februari 2019;
Overwegende dat het college een Waardevolle en Monumentale Bomenlijst (hierna: Bomenlijst) heeft vastgesteld in juli 2012;
Overwegende dat de gemeenteraad in de vergadering van 29 november 2018 de motie heeft aanvaard waarin de volgende tekst is opgenomen en waarin het college wordt opgedragen om:
'De platanen aan de Kruispoort voor 1 januari 2019 van de bomenlijst af te halen.
Vervolgens de kap van de bomen zo spoedig mogelijk te bewerkstelligen
In contact te treden met de omwonenden inzake de herplanting'
Overwegende dat het gezien de maatschappelijke ontwikkelingen rondom de platanen aan de Kruispoort te Steenbergen noodzakelijk is de Nota Bomenbehoud Steenbergen 2019 vast te stellen.

Besluiten:

vast te stellen de 'Nota Bomenbehoud Steenbergen 2019'

Samenvatting

Bomen maken een belangrijk onderdeel uit van de openbare ruimte. Om hun functie goed te kunnen vervullen hebben bomen tijd nodig om te groeien. Tijd waarin ontzettend veel kan veranderen. De druk op de openbare ruimte neemt toe. Een aantal bomen en houtopstanden hebben de kans gekregen en gepakt om te volgroeien en te ontwikkelen tot zeer waardevolle elementen in de kernen en het buitengebied.

Dit beleidskader gaat de bescherming vormen voor deze waardevolle bomen en houtopstanden en geeft een toetsingskader voor het al dan niet verlenen van vergunningen tot kap of het inwilligen van verzoeken tot kap van gemeentelijke bomen.

Het uitgangspunt is een kapvergunningvrij- beleid behalve voor de bomen en houtopstanden welke staan op de lijst 'Waardevolle en Monumentale bomen' en de kaart 'beschermd groenelementen'.

Voor de bomen die staan op de bomenlijst geldt: Nee, tenzij sprake is van een uitzonderlijke situatie zoals

- veiligheid voor de omgeving
- schade aan personen of gebouwen
- vitaliteit of ziekte van een boom

De aanvrager dient deze situatie gegrond aan te kunnen tonen.

Voor de houtopstanden welke zijn opgenomen op de kaart 'Beschermd groenelementen' geldt een kapvergunningplicht. De beoordeling van de aanvraag vindt plaats door een afweging te maken tussen de waarde van de boom en de aangegeven reden voor de kap.

Overlast kan op diverse manieren worden ervaren. Om een eenduidige beoordeling te kunnen geven zijn voor de diverse 'overlast' categorieën zijn standpunten aangegeven hoe vanuit de gemeente hiermee omgegaan wordt. Via deze richtlijn ontstaat er een duidelijk afwegingskader voor de diverse verzoeken tot kap van particuliere en gemeentelijke bomen.

Ten behoeve van de bescherming van bomen bij nieuwe ontwikkelingen in de openbare ruimte dient er bij de start van de planvorming een beeld van het bestaande groen gemaakt te worden en de waarde hiervan. Welke bomen dienen beschermd te worden en op welke wijze vindt dit plaats? En hoe worden bomen die dienen te wijken gecompenseerd? Dit dient in de planvorming naar voren te komen en beoordeeld te worden om zo de juiste afweging te kunnen maken tijdens het ontwerpproces.

Hoofdstuk 1

1 Inleiding

Bomen zijn de dragers van het groene raamwerk van de gemeente Steenbergen. Zij leveren een aanzienlijke bijdrage aan het groene karakter van de gemeente en dragen bij aan de leefbaarheid in de kernen. Helaas staan niet alle bomen op de juiste plaats en komt het voor dat bomen verwijderd worden ten behoeve van allerlei redenen. Om dit in goede banen te leiden is de nota 'Bomenbehoud Steenbergen 2019' opgesteld. De nota gaat in op het kapbeleid van de gemeente. Welke bomen en groenelementen dienen ten alle tijden beschermd te worden en wanneer gaat de gemeente over tot de kap van gemeentelijke bomen, wat is noodzaak en wat is overlast?

1.1 Uitgangspunt

Uitgangspunt van het beleid is dat alle bomen kapvrij zijn met uitzondering van de bomen die opgenomen zijn op de lijst 'Waardevolle en Monumentale bomen' en met uitzondering van de waardevolle groenelementen welke zijn opgenomen in de kaart 'Beschermd groenelementen'.

1.2 Doel

Het doel van het beleid is zorg te dragen voor de optimale bescherming van waardevolle en monumentale bomen en groenelementen die de gemeente Steenbergen rijk is. Dit geldt zowel voor gemeentelijke als voor particuliere bomen en groenelementen.

1.3 Status

De nota 'Bomenbehoud Steenbergen' heeft een bindend karakter. De nota vormt een beleidskader voor de duurzame bescherming van waardevolle bomen en groenelementen in de gemeente Steenbergen.

1.4 Leeswijzer

De nota 'Bomenbehoud Steenbergen 2019' bestaat uit 5 hoofdstukken. Na de inleiding wordt in hoofdstuk 2 het kader aangegeven voor de waardevolle en monumentale bomenlijst. Hoofdstuk 3 zal de ontwikkeling van de kaart 'Beschermd groenelementen' uiteenzetten. Hoofdstuk 4 geeft een afwegingkader voor de beoordeling van aanvragen voor een kapvergunning en de beoordeling van verzoeken tot kap.

De bijlagen maken integraal onderdeel uit van de nota 'Bomenbehoud Steenbergen 2019'.

Hoofdstuk 2

2 Lijst 'Waardevolle en Monumentale bomen'

2.1 Bomenlijst

De lijst 'Waardevolle en Monumentale bomen', hierna te noemen bomenlijst, is een lijst van bomen welke beschermd dienen te worden en waaraan in principe geen kapvergunning wordt verleend. De bomen die op de bomenlijst staan voldoen aan de twee algemene voorwaarden. Daarnaast dient de boom aan tenminste een van de specifieke kenmerken te voldoen.

Algemeen:

- De omtrek van de boom in minimaal 100cm, met uitzondering van de onder punt 2 en 7 vallende bomen.
- De bomen mogen niet in onherstelbare conditie verkeren en de boom heeft in redelijkheid een levensverwachting van 10 jaar of meer.

Specifieke kenmerken:

1. Beeldbepalend
 - a. De boom is door zijn omvang en verschijning onvervangbaar voor het karakter van de omgeving of landschappelijk belang.
 - b. Zichtbaar vanaf openbaar terrein
 - c. Wanneer de boom vervangen moet worden duurt het meer dan 50 jaar voordat een boom van dergelijke omvang is vervangen.
 - d. Door omvang en verschijning mede bepalend voor het karakter van de omgeving.
 - e. Door omvang en verschijning mede bepalend voor de landschappelijke kwaliteit.
2. Cultuurhistorische waarde
 - a. Herdenkings- of geschonken boom; ter gelegenheid van een belangrijke gebeurtenis (bijvoorbeeld geboorte, huwelijk van een prins of prinses) geplant of ontvangen. Deze bomen kunnen kleiner zijn dan de genoemde omtrek van 100 cm.
 - b. Historische boom; houtopstanden die een historische betekenis hebben op hun standplaats of verwijzen naar een geschiedkundige gebeurtenis. Deze zijn met name medebepalend voor de karakteristiek van het stedelijk gebied. Hierbij is te denken aan; dorps- of stadsbeplantingen, zoals kenmerkende lanen en markante bomen op pleinen.
 - c. Markeringsboom; geplant ter markering, zoals grensbomen.
 - d. Kruis/kapelboom; geplant naast een kapel of kruisbeeld om de locatie te benadrukken.
3. Dendrologische waarde
 - a. De boom is van een zeldzame soort of variëteit. Of een bijzondere groeivorm als gevolg van natuurlijke oorzaken bijvoorbeeld meerstammig.
4. Natuurwaarde

- a. De boom heeft betekenis door dat er zeldzame planten of dieren in leven
 - b. Natuurwetenschappelijke waarde; deze waarde wordt beïnvloed door de functie van het object in het ecosysteem. Verder kan een boom een genetische informatiebron zijn, dat wil zeggen dat de boom een bijzonder zuivere vertegenwoordiger is van dat soort die vermeerderingsmateriaal heeft geleverd.
 - c. Zeldzaamheid; bijvoorbeeld de oudste, de dikste of de hoogste soort in de omgeving, of de belangrijkste omdat het landschap er ter plaatsen mee verbonden is.
5. Educatieve waarde
 - a. Bomen die deel uitmaken van bijvoorbeeld een arboretum, opengestelde tuin of museumterrein.
 6. Toekomstig bijzondere bomen
 - a. Bomen die nog niet voldoen aan een van de hierboven vermelde criteria, maar die dit in de toekomst bij normaal beheer binnen vijftig jaar wel zullen gaan doen. Dit betreft onder meer bomen die staan op markante plaatsen zoals midden op een plein of rotonde. De boom dient beschermt te worden om haar functie in de toekomst te kunnen volbrengen.
 7. Bomen vanuit herplantplicht
 - a. Bomen die in het kader van een herplantplicht zijn geplant dienen opgenomen te worden op de lijst voor waardevolle en monumentale bomen. De herplantplicht vloeit voort uit de wens het verlies van een bijzondere boom of groenelement te compenseren en het bomenbestand op peil te houden.

2.2 Op de lijst, maar toch een kapvergunning

In uitzonderlijke situaties kan het voorkomen dat een boom welke staat op de bomenlijst toch gekapt dient te worden. Dit zijn onveilige situaties of situaties waarbij aanzienlijke schade kan ontstaan. In alle gevallen dient eerst bekeken te worden of de situatie verbeterd kan worden door het nemen van maatregelen of aanpassingen.

Uitzonderlijke situaties zijn:

- veiligheid voor de omgeving
- schade aan personen of gebouwen
- vitaliteit en ziekten van een boom

Wanneer een degelijke situatie zich voordoet dient een kapvergunning te worden aangevraagd. Bij de behandeling van een degelijke kapvergunning is het uitgangspunt; Nee, tenzij aangetoond is door de aanvrager dat de situatie voldoet aan een van de bovengenoemde situaties en niet door het nemen van maatregelen verbeterd kan worden.

2.3 Verwijderen bomen van de bomenlijst

Het college is bevoegd om bomen te verwijderen van de bomenlijst aan de hand van omstandigheden die niet zijn benoemd als kenmerken onder 2.1 van deze nota. Deze omstandigheden dienen zo zwaarwegend te zijn dat deze zwaarder wegen dan de kenmerken onder 2.1 en verwijdering van de bomenlijst rechtvaardigen.

2.4 Herplantplicht, wanneer, waar en hoe?

Indien in een uitzonderlijke situatie voorkomt dat een boom welke staat op de bomenlijst toch gekapt dient te worden zal een herplantplicht worden opgelegd indien zinvol. Wanneer dit plaatsvindt zal aan de kapvergunning het voorschrift worden verbonden tot herplant.

Herplant op dezelfde plantplaats is alleen zinvol indien de groeivoorwaarden, nu en in de toekomst, optimaal zijn en de boom zich op normale wijze goed kan ontwikkelen zonder dat er overlast ontstaat voor derden en schade aan gebouwen. Het begrip 'overlast' is nader beschreven in hoofdstuk 4.

2.5 Strafbepaling

Indien de bomen die vermeldt staan op de bomenlijst zonder een kapvergunning worden gerooid, dan wordt door het college een straf in de vorm van een boete opgelegd. Deze straf bestaat uit de vergoeding van de geldelijke waarde van de houtopstand zoals bepaald middels de Methode Raad. Deze boete zal worden gestort in een daarvoor opgericht Bomenfonds.

2.6 Bomenfonds

Ten behoeve van de inning van geldboetes wordt een Bomenfonds opgericht. De middelen uit dit fonds worden benut ten behoeve van nieuwe aanplant van bomen in de gemeente Steenbergen.

2.7 Houdbaarheid

Aanpassingen en wijzigingen op de bomenlijst worden eens in de drie jaar verwerkt. De lijst zal dan tezamen met de kaart 'Beschermd groenelementen' worden aangeboden aan het college van burgemeester en wethouders ter vaststelling. Wanneer een verzoek tot plaatsing van een boom op de bomenlijst wordt gedaan zal de plaatsing middels een voorstel aan het college van burgemeester en wethouders worden bekrachtigd.

Hoofdstuk 3

3 Kaart 'beschermd groenstructuren'

3.1 Beschermd groenstructuren

Op deze kaart zijn de gebieden of structuren aangegeven die beschermd dienen te worden. Het betreft structuren die onderdeel uitmaken van het groene raamwerk van de gemeente of anderzijds een zeer waardevolle groene functie hebben. Voor kap in deze gebieden dient een kapvergunning aangevraagd te worden bij het college van burgemeester en wethouders. Deze gebieden zijn dus uitgesloten van het kapvergunningvrije beleid.

De groenelementen die een plaats hebben op de kaart 'beschermd groenelementen' dragen in grote mate bij aan het groene raamwerk van de gemeente Steenbergen. Dit kunnen (hoofd) boomstructuren zijn of groene gebieden zoals begraafplaatsen, (sport)parken of woonwijken welke aangelegd zijn op basis van een parkachtig karakter. Daarnaast betreft het groenelementen die een waardevolle bijdrage leveren aan de flora en fauna in de gemeente.

3.2 Herplantplicht, wanneer, waar en hoe?

Indien de situatie zich voordoet dat voor een houtopstand welke staat op de kaart 'beschermd groenelementen' een kapvergunning wordt aangevraagd, zal, indien de vergunning verleend wordt, een herplantplicht opgelegd worden indien zinvol. Blijkt dat het op de locatie niet zinvol is een boom terug te planten zal de compensatie plaatsvinden door een geldelijke storting in het bomenfonds. De hoogte van de geldelijke compensatie hangt af van de kosten die zijn gemoeid met het planten van een boom en het aantal bomen dat gekapt gaat worden. Deze zal jaarlijks worden geïndexeerd.

Herplant op dezelfde plantplaats is alleen zinvol indien de groeivoorwaarden, nu en in de toekomst, optimaal zijn en de boom zich op normale wijze goed kan ontwikkelen zonder dat er overlast ontstaat voor derden en schade aan gebouwen. Het begrip 'overlast' is nader beschreven in hoofdstuk 4.

3.3 Houdbaarheid

De kaart 'beschermd groenelementen' zal eens in de 3 jaar herzien worden. De wijzigingen ten opzicht van de kaart worden in beeld gebracht en verwerkt in de kaart. Vaststelling van de kaart zal plaatsvinden door het college van burgemeester en wethouders. Aanvragen tot plaatsing op de kaart 'beschermd groenelementen' worden middels een voorstel aan het college van burgemeester en wethouders bekrachtigd.

Hoofdstuk 4

4 Bomen en de invloeden van de omgeving

4.1 Afwegingscriteria

Bij de beoordeling van een kapaanvraag of het verzoek tot het kappen van gemeentelijke bomen of wijzigingen in de omgeving, dient een afweging gemaakt te worden tussen de waarde van een boom en/of houtopstand en de redenen waarom een boom of houtopstand plaats dient te maken.

Om een eenduidige beoordeling te maken zijn richtlijnen ten aanzien van 'overlast' opgesteld. Daarnaast dient bij wijzigingen in de openbare ruimte een duidelijke beoordeling gemaakt worden hoe omgegaan wordt met de aanwezige bomen en/of houtopstanden.

4.2 Afwegingscriteria bij overlast

Bij de beoordeling van een kapvergunning of een verzoek tot het kappen van een gemeentelijke boom speelt een aantal criteria een rol waartussen een belangenafweging gemaakt dient te worden. Deze criteria dienen vergeleken te worden met de ervaren 'overlast'.

Overlast is een moeilijk begrip. Hetgeen de een ervaart als grote overlast kan door een ander worden ervaren als niet hinderlijk. Door aan te geven bij welke vorm van overlast welk standpunt de gemeente inneemt ontstaat een eenduidige beoordeling.

Onder de criteria ten gunste van de boom wordt verstaan de waarde van de houtopstand voor het publiek belang en de boomwaarde. De boomwaarde wordt beoordeeld aan de hand van de in hoofdstuk 2, paragraaf 2.1, aangegeven voorwaarden en kenmerken.

Richtlijnen zijn vastgesteld in de beoordeling van overlast. De diverse vormen van overlast zijn verdeeld in een aantal categorieën. Aan de hand van deze categorieën is bepaald welk standpunt de gemeente inneemt bij de beoordeling van de overlast.

De categorieën en de ingenomen standpunten zijn verwerkt in een tabel A en B welke als bijlagen zijn bijgevoegd. Een beoordeling vindt plaats aan de hand van de beide tabellen.

De categorieën bevatten de meeste algemene vormen van overlast die mogelijk worden ervaren. Doen zich andere vormen van ervaren overlast voor zal de situatie specifiek bekeken worden en zal deze in verhouding tot andere vormen van overlast beoordeeld worden.

4.3 Afwegingscriteria bij stedelijke herinrichting

De omgeving is voortdurend onderhevig aan veranderingen. Regelmatig gaat de omgeving op de schop voor een renovatie, een bouwplan of een vervanging van het riool. De afweging tussen kap en behoud van bomen die hier gemaakt dient te worden is veel ingewikkelder omdat men te maken heeft met diverse inpassingproblemen.

Vanwege de complexiteit en het behoud van het boomareaal wordt bij veranderingen in de stedelijke omgeving in het ontwerpproces structureel het compensatieprincipe ingevoerd. Het compensatieprincipe houdt in dat de bomen waarvoor een kapvergunning wordt verleend en de gemeentelijke bomen waarvoor geen vergunningsplicht geldt maar wel dienen te wijken een passende compensatie wordt geregeld.

In vroeg stadium dient omschreven te worden hoe met de bestaande aanwezige bomen wordt omgegaan. De bomen dienen te worden geïnventariseerd en er dient een waardebeoordeling plaats te vinden. Bij de start van de planontwikkeling kan worden volstaan met een globale inventarisatie.

- Staan in het plangebied bomen die staan op de bomenlijst? Hiervoor dienen de beschermingmaatregelen te worden genomen voor het behoud van de bomen en de bescherming tegen de toekomstige activiteiten. Het instellen van een zogenaamde bomenwacht kan een degelijke maatregel zijn. Daarnaast dienen de beschermingsmaatregelen zoals aangegeven in bijlage 4 in acht genomen te worden.
- Staan in het plangebied elementen die staan op de kaart 'Beschermd groenelementen'? Voor deze houtopstanden geldt een kapvergunningplicht. Indien deze niet verleend wordt, dienen de beschermingmaatregelen te worden genomen voor het behoud van het element en de bescherming tegen de toekomstige activiteiten. Het instellen van een bomenwacht kan een degelijke maatregel zijn. Daarnaast dienen de beschermingsmaatregelen zoals aangegeven in bijlage 4 in acht genomen te worden.
- Welke structuren zijn in het gebied aanwezig en hoe kunnen deze opgenomen worden in de inrichting?
- Zijn er bomen in het plangebied waar geen kapvergunningplicht voor geldt en die in eigendom zijn van de gemeente? Zo ja, op welke wijze kunnen deze behouden worden dan wel gecompenseerd worden?

In een later stadium dient voor de beschermde bomen een zorgvuldig beschermingsplan te worden beschreven op basis van een Boom Effect Analyse¹ en dient voor de te verdwijnen gemeentelijke bomen een compensatieplan te worden aangegeven. De voorkeur gaat uit naar een compensatie die gelijkwaardig is aan de te kappen bomen en naar compensatie in de directe omgeving. Indien het planten van bomen in de nabije omgeving niet direct mogelijk is kan ook besloten worden tot een geldelijke compensatie welke wordt gestort in het bomenfonds. De hoogte van het bedrag wordt bepaald door de boomwaarde.

Hoofdstuk 5

5.1 Citeertitel

Deze beleidsregels worden aangehaald als 'Nota Bomenbehoud Steenbergen 2019'.

5.2 Inwerkingtreding

Deze beleidsregel treedt in werking op 28 februari 2019.

Steenbergen, 26 februari 2019,

burgemeester en wethouders van de gemeente Steenbergen,

1) Boom Effect Analyse; rapportage betreffende de effecten van de werkzaamheden op de boom uitgevoerd door boomdeskundige.

*de secretaris, de burgemeester
M.J.P. de Jongh RA,
R.P. van den Belt MBA*

Bijlage 1 Tabel A: Mate van overlast

mate van overlast	indeling	richtlijn
Schaduw	zeer ernstig	vb: boomkroon geheel voor woonkamer van een appartement vb: boomkroon minder dan 3 meter vanaf de woonkamen op de begane grond aan de zuidzijde
	ernstig	
	matig	vb: boomkroon mider dan 3 meter vanaf de woonkamer op de begane grond aan de noordzijde
	niet ernstig of geen	
bladval/ druipen e.d. Luisaantasting/overlast door vruchtval en/of zaden	schade bij beroepsuitoefening	een raming van de jaarlijk gekapitaliseerde schade
	overige	
wortelopdruk van verharding	groot	eens in de 1-5 jaar herstraten noodzakelijk en geen redelijk alternatief
	matig	eens is de 5 tot 10 jaar herstraten noodzakelijk en geen redelijk alternatief
overlast door ziekten/plagen	gering of niet	indien vanuit zorgplicht blijkt dat er een gevaarlijke situatie is ontstaan
	ernstig	
	matig	
derving van inkomsten door agrariërs	geen	
boom te groot voor tuin	zeer groot kroonoppervlak t.o.v. tuin	> 50 % van de tuin
	groot kroonoppervlak t.o.v. tuin	25-50 % van de tuin
	klein kroonoppervlak t.o.v. tuin	< 25 % van de tuin
Schade aan gebouwen e.d.	zeer groot	volwassen boom op minder van 1 meter vanaf een bouwwerk
	groot	volwassen boom op 1-2 meter vanaf een bouwwerk
	klein	volwassen boom op 2-5 meter vanaf een bouwwerk
	zeer klein	volwassen boom op meer dan 5 meter vanaf een bouwwerk
toegankelijkheid	groot	toegang is niet of nauwelijks mogelijk
	klein	enige belemmering
	matig of niet	vrije toegang mogelijk

Bijlage Tabel B: Overlast categorieën

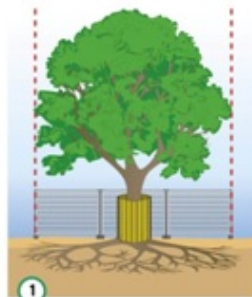
	preventie	oplossingen in bestaande situatie	kappen van de boom/houtopstand
Schaduw	aangepaste soortkeuze	in ernstige gevallen indien mogelijk snoei	zelden tot nooit; alleen bij zeer ernstige overlast.
bladval	n.v.t	standaard beheer	nooit
angst voor omvallen of afvallende takken	uitoefening zorgplicht	uitoefening van zorgplicht;direct handelen op uitkomsten.	alleen als ze bij controle gevaarlijk blijken en niet meer behandeld kunnen worden.
wortelopdruk van verharding	goede plantplaats	plantplaatsverbetering	uitzondering alleen op basis van hervormingsplan.
druipen e.d. Luisaantasting	aangepaste soortkeuze	geen	zelden tot nooit; alleen bij zeer ernstige overlast.
Allergie	n.v.t.	geen	nooit
overlast door vruchtval en/of zaden	aangepaste soortkeuze	geen	nooit
overlast door ziekten/plagen	n.v.t.	bestrijding	alleen als ze bij controle gevaarlijk blijken en niet meer behandeld kunnen worden.
derving van inkomsten door agrariërs	aangepaste soortkeuze en afstand	geen	alleen als ze bij controle gevaarlijk blijken en niet meer behandeld kunnen worden.
toegankelijkheid	aangepaste locatiekeuze	geen	nooit

Bijlage 2 Boombeschermingsmaatregelen

Boombescherming

werken rondom bomen

In veel gevallen kan er zonder al te veel problemen rondom bomen gewerkt worden zonder dat deze beschadigd raken. Dit vraagt echter wel enige zorgvuldigheid en kennis. Vaak is het onwetendheid waardoor direct of indirect schade aan een boom ontstaat. Door middel van deze poster informeren wij u welke regels in acht genomen moeten worden wanneer er in de nabijheid van bomen wordt gewerkt.

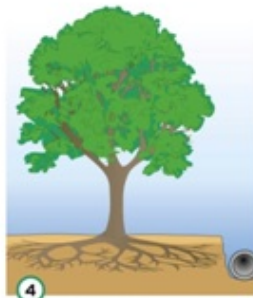
1 Breng altijd boombescherming aan vóór aanvang van het werk, bij voorkeur koppelbare bouwekken, op de rand van de kroonprojectie. Verplaats deze niet!

2 Graafwerkzaamheden binnen de kroonprojectie zoveel mogelijk handmatig en/of met aangepast materieel, maar altijd onder deskundig toezicht.

3 Schakel een erkend boomverzorger in als er noodgedwongen takken of dickere wortels verwijderd moeten worden, doe dat niet zelf! Knip beschadigde wortels recht af. Verwijder zelf nooit wortels dikker dan 6 cm.

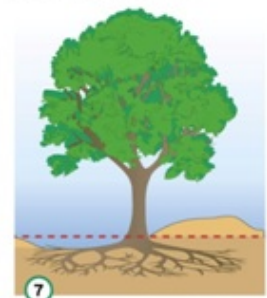
4 Gebruik sleufoze technieken voor het aanbrengen van kabels en leidingen bij bestaande bomen. Moet er toch gegraven worden, dan nooit dichtbij de boom dan vier maal de stamdiameter zodat voorkomen wordt dat de boom instabiel wordt.

5 Voorkom dat schadelijke stoffen zoals cementwater, kalk, zout, olie of andere chemische stoffen bij de boom terecht komen.

6 Plaats geen bouwmaterialen of bouwketen en parkeer geen voertuigen onder de kruin van de boom. De grond raakt hierdoor verdicht waardoor boomwortels afsterven.

7 Behoud het oorspronkelijke maaiveldniveau. Ophoging en afgraving leidt tot wortelschade, structuurbederf en/of zuurstoftekort in de bodem. Boomwortels sterven hierdoor af.

8 Werk met bouw materieel waar mogelijk buiten de kroonprojectie en gebruik aan de omgeving aangepast materieel. Hiermee wordt onnodige schade aan de boom voorkomen.

9 Rijd nooit met zwaar materieel over de wortelkruis. Dit leidt tot verdichting en verstikking van de bodem met wortelsterfte als gevolg. Is dit onvermijdelijk, plaats dan sloopshuiden op een bed van grof zand.

10 Wordt er in de periode van april tot en met oktober gebronnend, plaats dan altijd bodemvochtsensoren die wekelijks worden uitgelezen. Hiermee kan tijdig worden ingegrepen wanneer bomen dreigen te verdrogen. Beter is om te bronnen buiten het groeiseizoen.